Σεπτέμβριος 2002

Σεπτέμβριος 2002

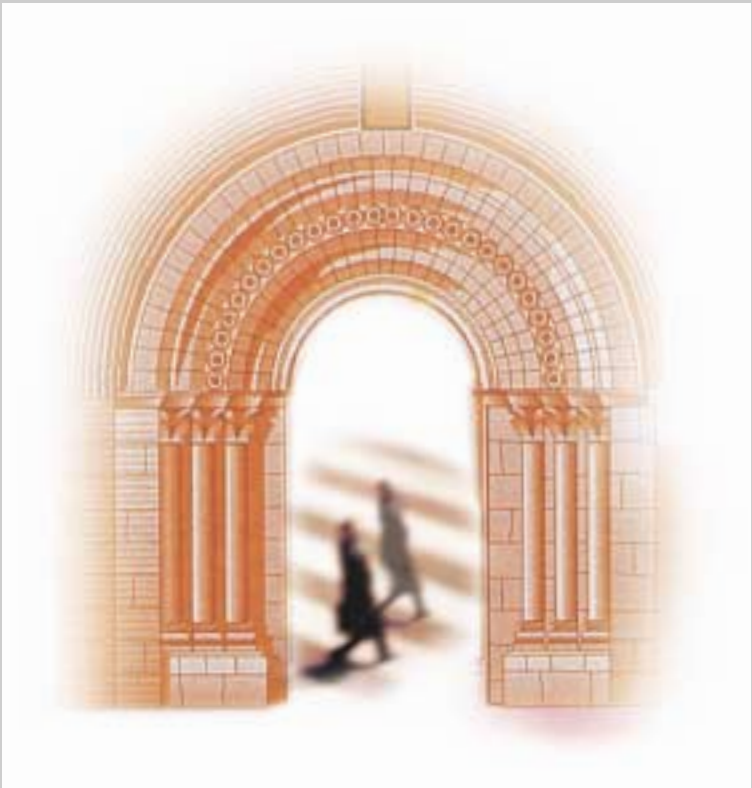

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Από την ημέρα που έκανε την εμφάνισή του το ευρώ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει εισέλθει στην καθημερινή ζωή πάνω από 300 εκατομμυρίων ευρωπαίων πολιτών. Το νέο νόμισμα επιτελεί τις τρεις κλασικές λειτουργίες του χρήματος –μέσο συναλλαγών, μέσο αποθήκευσης αξίας και λογιστική μονάδα– χωρίς, ωστόσο, να περιορίζεται σε αυτές.

Με την έναρξη του Τρίτου Σταδίου της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης την 1η Ιανουαρίου 1999, ένα νέο κεφάλαιο άνοιξε στην ιστορία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Τα τρία χρόνια που ακολούθησαν, τα οφέλη του νέου ευρωπαϊκού νομίσματος ήταν ορατά κυρίως στους επαγγελματίες του τραπεζικού τομέα και τους συναλλασσομένους στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Την 1η Ιανουαρίου 2002, όμως, όταν τέθηκαν σε κυκλοφορία τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ, όλοι μας συνειδητοποιήσαμε τις τεράστιες αλλαγές που επέφερε η νέα νομισματική πραγματικότητα.

Το ευρώ αποτελεί το πλέον απτό σύμβολο μιας κοινής «ευρωπαϊκής ταυτότητας» και, όπως είναι φυσικό, επηρεάζει σημαντικά τις οικονομικές εξελίξεις σε όλη τη ζώνη του ευρώ.

Όλα αυτά είναι το προϊόν τολμηρών και γεμάτων όραμα πολιτικών αποφάσεων, οι οποίες οδήγησαν και στην ίδρυση της ΕΚΤ. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των 12 χωρών της ζώνης του ευρώ και η ΕΚΤ απαρτίζουν το «Ευρωσύστημα», μια οντότητα που έχει θέσει ως πρωταρχικό στόχο τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του ευρώ.

Κύριος εκφραστής του Ευρωσυστήματος, η ΕΚΤ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αποτελεσματική επικοινωνία με το κοινό. Πρόθεσή μας είναι να κατανοήσουν όλοι τους στόχους μας, τα μέσα που χρησιμοποιούμε για να τους επιτύχουμε, καθώς και τις προκλήσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε. Σε ένα σύνθετο πολυπολιτισμικό περιβάλλον, με διαφορετικές γλώσσες και παραδόσεις, η προσπάθεια να μεταδώσουμε το μήνυμά μας συνιστά από μόνη της μια πρόκληση. Στόχος μας, άλλωστε, είναι να προσεγγίσουμε τον πληθυσμό μιας περιοχής η οποία εκτείνεται σ' όλα τα άκρα της ηπείρου μας, από τον Αρκτικό Κύκλο ως τη Μεσόγειο. Κατά συνέπεια, σε όλες τις επικοινωνιακές μας δραστηριότητες, οι οποίες διέπονται από τις αρχές της διαφάνειας και του ανοικτού πνεύματος, μοιραζόμαστε με το κοινό τις πληροφορίες στις οποίες βασίζονται οι αποφάσεις της ΕΚΤ.

Στο παρόν φυλλάδιο παρέχονται πληροφορίες σχετικά με το ευρώ και τα καθήκοντα της ΕΚΤ και του Ευρωσυστήματος. Η παροχή βασικών πληροφοριών στους πολίτες, κατά τρόπο που να γίνονται εύκολα κατανοητές, αποτελεί μέρος των προσπαθειών μας. Θεωρώ ότι πρόκειται για ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, ένα βήμα που θα μας φέρει πιο κοντά στο στόχο μας.

Φραγκφούρτη, Σεπτέμβριος 2002

Willem F. Duisenberg
Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

1 ΕΥΡΩ Το νέο νόμισμα της Ευρώπης 7

2 ΑΚΡΟΓΩΝΙΑΙΟΣ ΛΙΘΟΣ Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα 11

3 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ Το Ευρωσύστημα 17

4 ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ Σταθερές τιμές 23

5 ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ **Η θέση της ΕΚΤ** 27

6 ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ **Αξιοπιστία και δημοκρατικός έλεγχος** 31

7 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ **Στρατηγική και μέσα** 35

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ **Ερμηνεία βασικών εννοιών** 41

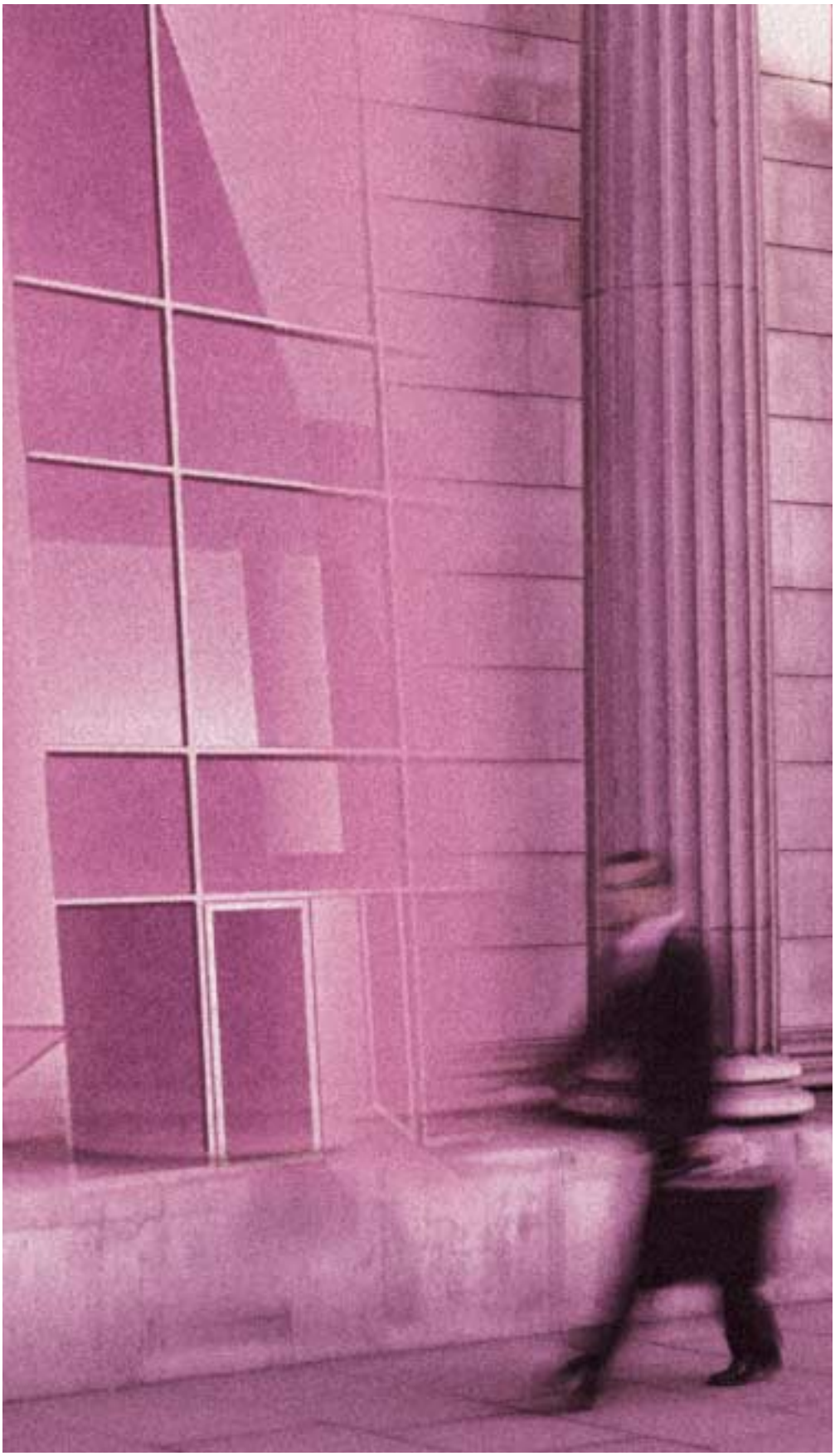

1

ΕΥΡΩ

Το νέο νόμισμα της Ευρώπης

Από την 1η Ιανουαρίου 1999 η Ευρώπη διαθέτει ένα νέο νόμισμα, το ευρώ. Την ημέρα εκείνη το ευρώ αντικατέστησε τα εθνικά νομίσματα 11 χωρών: του Βελγίου, της Γερμανίας, της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Ιρλανδίας, της Ιταλίας, του Λουξεμβούργου, των Κάτω Χωρών, της Αυστρίας, της Πορτογαλίας και της Φινλανδίας. Την 1η Ιανουαρίου 2001 αντικατέστησε επίσης την ελληνική δραχμή. Αυτές οι 12 χώρες είναι γνωστές στο σύνολό τους ως ζώνη του ευρώ. Τρία από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) δεν έχουν ακόμα υιοθετήσει το ευρώ: η Δανία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Η εισαγωγή ενός ενιαίου νομίσματος για περισσότερους από 300 εκατομμύρια Ευρωπαίους πολίτες θα προσφέρει τεράστια οφέλη στους καταναλωτές και στις επιχειρήσεις. Θα διευκολύνει τις συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, εδραιώνοντας με τον τρόπο αυτό την Ενιαία Αγορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για τις εξαγωγικές και εισαγωγικές εταιρείες, οι κίνδυνοι που πηγάζουν από τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών θα περιοριστούν αποκλειστικά στις συναλλαγές με τις χώρες που βρίσκονται εκτός της ζώνης του ευρώ.

Οφέλη υπάρχουν και για τους ταξιδιώτες. Με την εισαγωγή των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων ευρώ τον Ιανουάριο του 2002, όσοι ταξιδεύουν στις χώρες της ζώνης του ευρώ δεν είναι πια υποχρεωμένοι να αγοράζουν συνάλλαγμα ούτε να πληρώνουν τις σχετικές προμήθειες. Επιπλέον, η χρήση του ίδιου νομίσματος σε 12 χώρες επιτρέπει την άμεση σύγκριση των τιμών σε όλη τη ζώνη του ευρώ. Όλες αυτές οι νέες εξελίξεις αναμένεται να συμβάλουν στην αύξηση του διασυνοριακού ανταγωνισμού και στην άνοδο του επιπέδου ευημερίας στο σύνολο της ζώνης του ευρώ.

Το ευρώ προορίζεται να αποτελέσει ένα νόμισμα τουλάχιστον τόσο σταθερό όσο και οποιοδήποτε από τα προηγούμενα εθνικά νομίσματα της ζώνης του ευρώ. Είναι καθήκον της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) να εξασφαλίσει ότι σε ένα χρόνο θα μπορείτε με 1.000 ευρώ να αγοράσετε την ίδια σχεδόν ποσότητα αγαθών και υπηρεσιών που μπορείτε και σήμερα· με άλλα λόγια, να διατηρήσει σταθερές τις τιμές στο σύνολο της ζώνης του ευρώ. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η ΕΚΤ συνεργάζεται με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών της ζώνης του ευρώ, προκειμένου να εφαρμόσουν μια ενιαία νομισματική πολιτική προσανατολισμένη προς τη σταθερότητα. Φυσικά, οι κυβερνήσεις συμβάλλουν επίσης στη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών με την άσκηση υγιών πολιτικών σε θέματα φορολογίας και δημόσιων δαπανών, όπως άλλωστε και οι συμμετέχοντες στις διαπραγματεύσεις για τις μισθολογικές αυξήσεις, με την τήρηση συνετής στάσης.

Οι χώρες που επιθυμούν να υιοθετήσουν το ενιαίο νόμισμα πρέπει να πληρούν ορισμένα οικονομικά κριτήρια: χαμηλό πληθωρισμό, υγιή δημόσια οικονομικά, χαμηλά επιτόκια και σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες. Πρέπει επίσης να διασφαλίζουν την πολιτική ανεξαρτησία των εθνικών κεντρικών τραπεζών τους. Η εκπλήρωση αυτών των κριτηρίων σύγκλισης –γνωστά και ως κριτήρια του Μάαστριχτ– αποτέλεσε ένα ισχυρό υπόβαθρο για το νέο νόμισμα, προτού καν αυτό κυκλοφορήσει.

Τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα ευρώ τέθηκαν σε κυκλοφορία την 1η Ιανουαρίου 2002. Τα εθνικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία και αντικαταστάθηκαν με δισεκατομμύρια τραπεζογραμμάτια και κέρματα ευρώ. Αυτό το μοναδικό και εξαιρετικά σύνθετο υλικοτεχνικό εγχείρημα ολοκληρώθηκε μέσα σε δύο μήνες. Ωστόσο, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ θα συνεχίσουν να ανταλλάσσουν τα παλαιά τραπεζογραμμάτια –και σε ορισμένες περιπτώσεις τα παλαιά κέρματα– για κάποιο χρονικό διάστημα.

ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ

1 ευρώ	=	40,3399	φράγκα Βελγίου
		1,95583	μάρκα Γερμανίας
		340,750	δραχμές Ελλάδας
		166,386	πεσέτες Ισπανίας
		6,55957	φράγκα Γαλλίας
		0,787564	λίρες Ιρλανδίας
		1.936,27	λιρέτες Ιταλίας
		40,3399	φράγκα Λουξεμβούργου
		2,20371	φιορίνια Ολλανδίας
		13,7603	σελίνια Αυστρίας
		200,482	εσκούδος Πορτογαλίας
		5,94573	μάρκα Φινλανδίας

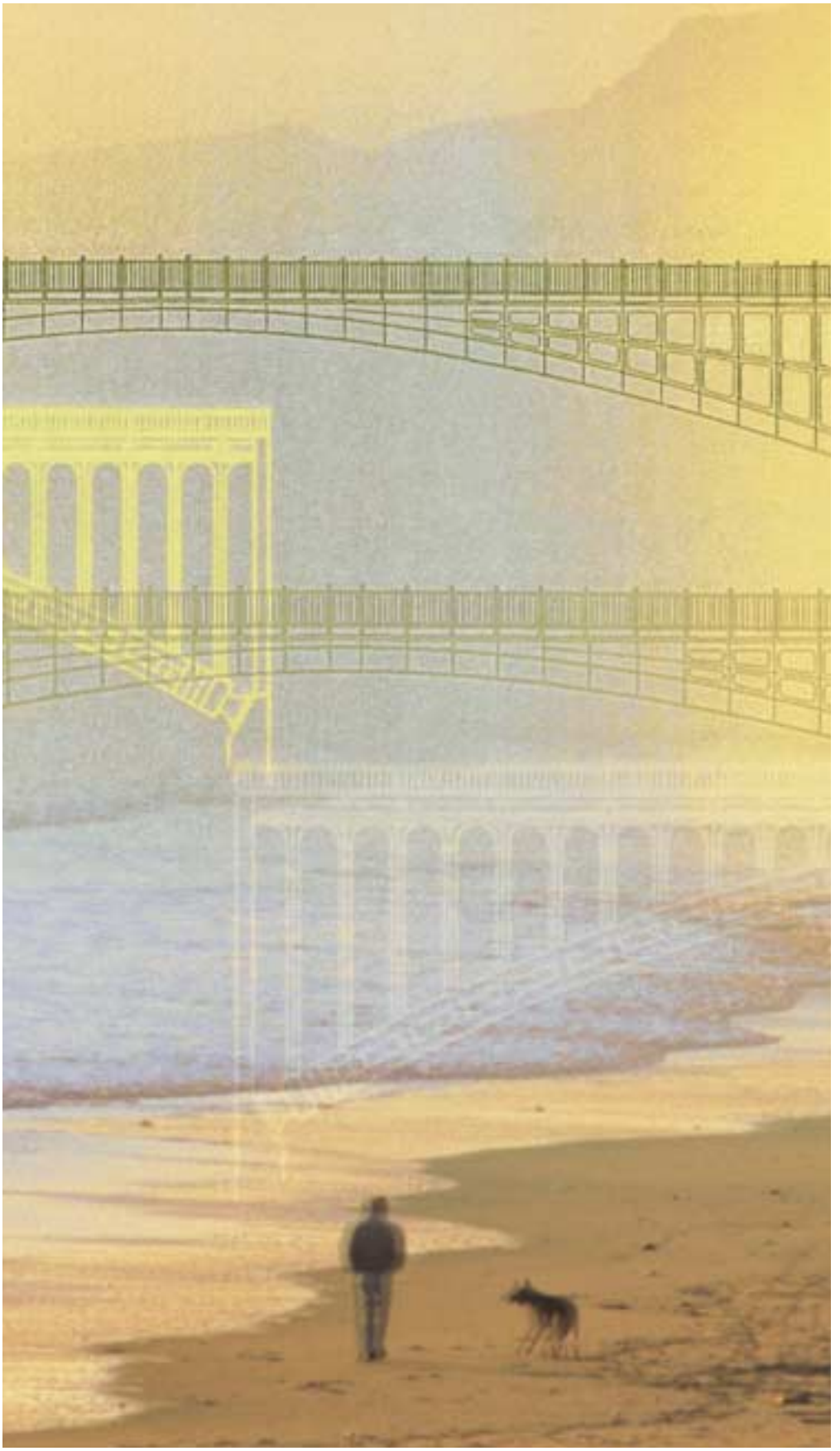

2 ΑΚΡΟΓΩΝΙΑΙΟΣ ΛΙΘΟΣ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είναι αρμόδια για τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του ευρώ. Ιδρύθηκε την 1η Ιουνίου 1998 και είναι μια από τις νεότερες κεντρικές τράπεζες του κόσμου. Παρά το γεγονός αυτό, έχει κληρονομήσει την αξιοπιστία και την εμπειρογνωμοσύνη όλων των εθνικών κεντρικών τραπεζών της ζώνης του ευρώ, οι οποίες, μαζί με την ΕΚΤ, εφαρμόζουν στη ζώνη του ευρώ μια νομισματική πολιτική προσανατολισμένη προς τη σταθερότητα.

Η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αποτελεί τη νομική βάση της ΕΚΤ και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Σύμφωνα με την εν λόγω Συνθήκη, το ΕΣΚΤ αποτελείται από την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των 15 κρατών μελών της ΕΕ. Το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας παρατίθεται σε πρωτόκολλο που έχει προσαρτηθεί στη Συνθήκη.

Το προσωπικό στην έδρα της ΕΚΤ στη Φραγκφούρτη της Γερμανίας αριθμεί περίπου 1.100 υπαλλήλους (Αύγουστος 2002), οι οποίοι προέρχονται και από τις 15 χώρες της ΕΕ και συνεργάζονται στενά με το προσωπικό των εθνικών κεντρικών τραπεζών για να προετοιμάσουν και να εφαρμόσουν τις αποφάσεις των οργάνων λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ.

Το ανώτατο όργανο λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ είναι το Διοικητικό Συμβούλιο. Απαρτίζεται από τα έξι μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και τους 12 διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών της ζώνης του ευρώ. Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ προεδρεύει τόσο του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Βασικό καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η χάραξη της νομισματικής πολιτικής για τη ζώνη του ευρώ. Πιο συγκεκριμένα, είναι αρμόδιο για τον καθορισμό των επιτοκίων με τα οποία οι εμπορικές τράπεζες μπορούν να αποκτήσουν ρευστότητα (χρήμα) από την αντίστοιχη κεντρική τράπεζα. Με τον τρόπο αυτό, το Διοικητικό Συμβούλιο επηρεάζει εμμέσως τα επιτόκια σε όλους τους τομείς της οικονομίας της ζώνης του ευρώ, όπως για παράδειγμα τα επιτόκια με τα οποία οι εμπορικές τράπεζες χορηγούν δάνεια στους πελάτες τους, καθώς και τα επιτόκια που παρέχονται στους αποταμιευτές για τις καταθέσεις τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Πίσω (από αριστερά προς τα δεξιά):
Vítor Constâncio, Τράπεζα της Πορτογαλίας· **Jean-Claude Trichet**, Τράπεζα της Γαλλίας· **N. Χ. Γκαργκάνας**, Τράπεζα της Ελλάδος· **Guy Quaden**, Εθνική Τράπεζα του Βελγίου· **Matti Vanhala**, Τράπεζα της Φινλανδίας· **Klaus Liebscher**, Εθνική Τράπεζα της Αυστρίας· **Ernst Welteke**, Ομοσπονδιακή Τράπεζα της Γερμανίας· **Yves Mersch**, Κεντρική Τράπεζα του Λουξεμβούργου· **John Hurley**, Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας· **Jaime Caruana**, Τράπεζα της Ισπανίας· **Antonio Fazio**, Τράπεζα της Ιταλίας· **Nout Wellink**, Τράπεζα της Ολλανδίας

Εμπρός (από αριστερά προς τα δεξιά):
Tommaso Padoa-Schioppa, Εκτελεστική Επιτροπή· **Otmar Issing**, Εκτελεστική Επιτροπή· **Λουκάς Δ. Παπαδήμος**, Αντιπρόεδρος· **Willem F. Duisenberg**, Πρόεδρος· **Sirkka Hämäläinen**, Εκτελεστική Επιτροπή· **Eugenio Domingo Solans**, Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΚΤ απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τέσσερα άλλα μέλη, τα οποία διορίζονται με κοινή συμφωνία των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων των 12 χωρών που συγκροτούν τη ζώνη του ευρώ.

Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, όπως αυτή χαράσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ενώ ταυτόχρονα παρέχει και τις απαραίτητες οδηγίες στις εθνικές κεντρικές τράπεζες για το σκοπό αυτό. Επιπλέον, προετοιμάζει τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και διαχειρίζεται τις καθημερινές εργασίες της ΕΚΤ.

Η Εκτελεστική Επιτροπή

Πίσω (από αριστερά προς τα δεξιά):
Eugenio Domingo Solans, Otmar Issing, **Tommaso Padoa-Schioppa**

Εμπρός (από αριστερά προς τα δεξιά):
Λουκάς Δ. Παπαδήμος, Αντιπρόεδρος·
Willem F. Duisenberg, Πρόεδρος· **Sirkka Hämäläinen**

Το τρίτο όργανο λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ είναι το Γενικό Συμβούλιο. Απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της ΕΚΤ και τους διοικητές των 15 εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών της ΕΕ. Το Γενικό Συμβούλιο συμβάλλει τόσο στις συμβουλευτικές και συντονιστικές λειτουργίες της ΕΚΤ όσο και στις προετοιμασίες για την πιθανή διεύρυνση της ζώνης του ευρώ.

Οι διοικητικές μονάδες της ΕΚΤ χωρίζονται σε Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις και Τμήματα, την ευθύνη των οποίων έχουν αναλάβει χωριστά μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Το Γενικό Συμβούλιο

Πίσω (από αριστερά προς τα δεξιά):
Ν. Χ. Γκαργκάνας, Τράπεζα της Ελλάδος· **Guy Quaden**, Εθνική Τράπεζα του Βελγίου· **Matti Vanhala**, Τράπεζα της Φινλανδίας· **Klaus Liebscher**, Εθνική Τράπεζα της Αυστρίας· **Ernst Welteke**, Ομοσπονδιακή Τράπεζα της Γερμανίας· **Yves Mersch**, Κεντρική Τράπεζα του Λουξεμβούργου· **Edward A. J. George**, Τράπεζα της Αγγλίας· **John Hurley**, Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας· **Jaime Caruana**, Τράπεζα της Ισπανίας· **Nout Wellink**, Τράπεζα της Ολλανδίας· **Antonio Fazio**, Τράπεζα της Ιταλίας

Εμπρός (από αριστερά προς τα δεξιά):
Vítor Constâncio, Τράπεζα της Πορτογαλίας· **Jean-Claude Trichet**, Τράπεζα της Γαλλίας· **Λουκάς Δ. Παπαδήμος**, Αντιπρόεδρος· **Willem F. Duisenberg**, Πρόεδρος· **Bodil Nyboe Andersen**, Εθνική Τράπεζα της Δανίας· **Urban Bäckström**, Τράπεζα της Σουηδίας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (ΕΣΚΤ)
Γενικό Συμβούλιο
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)
Διοικητικό Συμβούλιο
Εκτελεστική Επιτροπή
Εθνική Τράπεζα του Βελγίου
Ομοσπονδιακή Τράπεζα της Γερμανίας
Τράπεζα της Ελλάδος
Τράπεζα της Ισπανίας
Τράπεζα της Γαλλίας
Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας
Τράπεζα της Ιταλίας
Κεντρική Τράπεζα του Λουξεμβούργου
Τράπεζα της Ολλανδίας
Εθνική Τράπεζα της Αυστρίας
Τράπεζα της Πορτογαλίας
Τράπεζα της Φινλανδίας
Εθνική Τράπεζα της Δανίας
Τράπεζα της Σουηδίας
Τράπεζα της Αγγλίας

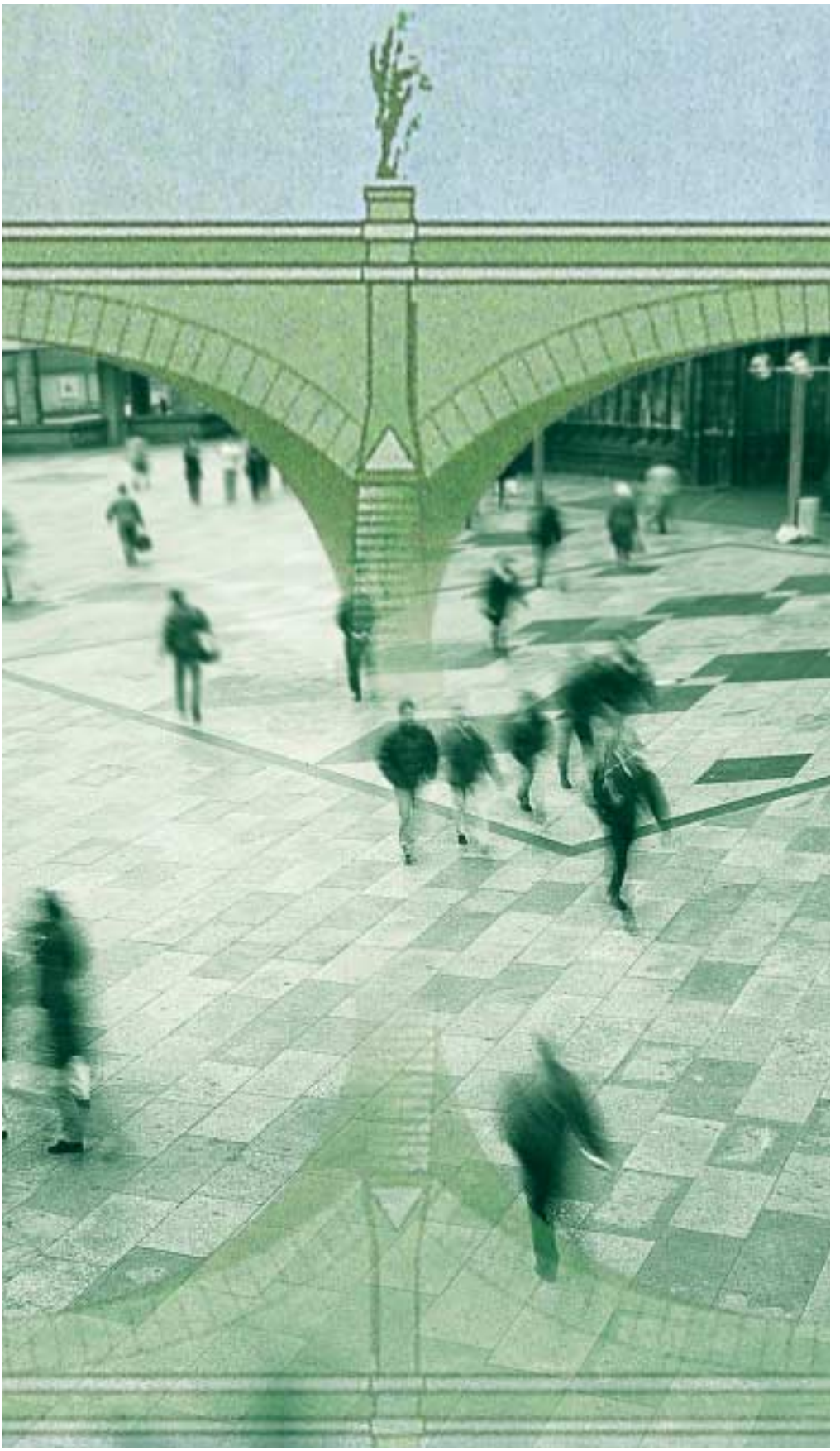

3

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Το Ευρωσύστημα

Η ΕΚΤ μαζί με τις 12 εθνικές κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ συγκροτούν το Ευρωσύστημα. Αυτό τον όρο επέλεξε το Διοικητικό Συμβούλιο για να περιγράψει το σχήμα μέσω του οποίου το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) εκτελεί τα καθήκοντά του εντός της ζώνης του ευρώ.

Όσο εξακολουθούν να υπάρχουν κράτη μέλη της ΕΕ που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ, είναι απαραίτητη η διάκριση μεταξύ του Ευρωσυστήματος και του ΕΣΚΤ.

Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των τριών κρατών μελών που δεν έχουν ακόμα υιοθετήσει το ευρώ (Δανία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο) δεν συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων που αφορούν την ενιαία νομισματική πολιτική για τη ζώνη του ευρώ. Εξακολουθούν να χρησιμοποιούν το δικό τους εθνικό νόμισμα και να ασκούν τη δική τους νομισματική πολιτική.

Εάν μια χώρα της ΕΕ επιθυμεί να υιοθετήσει το ευρώ σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο, μπορεί να το πράξει υπό την προϋπόθεση ότι θα πληροί τα κριτήρια σύγκλισης. Η ΕΚΤ καλείται να γνωμοδοτήσει σχετικά με το επίπεδο σύγκλισης, προτού επιτραπεί σε μια χώρα να προσχωρήσει στη ζώνη του ευρώ.

Το Ευρωσύστημα εξαρτάται από την ομαλή λειτουργία του τραπεζικού συστήματος, μέσω του οποίου μπορούν να πραγματοποιηθούν πράξεις νομισματικής πολιτικής. Στις 12 χώρες που συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ, 8.000 πιστωτικά ιδρύματα (εμπορικές τράπεζες, ταμιευτήρια και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) μπορούν να λειτουργήσουν ως δίαυλοι για τις συναλλαγές νομισματικής πολιτικής που αποσκοπούν είτε στην αύξηση είτε στη μείωση της προσφοράς ρευστότητας στη ζώνη του ευρώ.

Η αποτελεσματικότητα και η σταθερότητα του τραπεζικού κλάδου αποτελούν παράγοντες ζωτικής σημασίας για το Ευρωσύστημα. Είναι, επομένως, φυσικό το Ευρωσύστημα να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα, όπως προβλέπεται στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μολονότι η εποπτεία του τραπεζικού συστήματος εξακολουθεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.

Τα βασικά καθήκοντα του Ευρωσυστήματος είναι:

- η χάραξη και η εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής για τη ζώνη του ευρώ,
- η διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, καθώς και η κατοχή και διαχείριση των επίσημων συναλλαγματικών διαθεσίμων των χωρών της ζώνης του ευρώ,
- η έκδοση τραπεζογραμματίων στη ζώνη του ευρώ, και
- η προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών.

Πρόσθετα καθήκοντα είναι:

- η συλλογή των αναγκαίων στατιστικών πληροφοριών είτε από τις εθνικές αρχές είτε απευθείας από οικονομικούς παράγοντες, για παράδειγμα, από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα,
- η παρακολούθηση των εξελίξεων στον τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό τομέα, και
- η προώθηση της ομαλής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ του ΕΣΚΤ και των εποπτικών αρχών.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

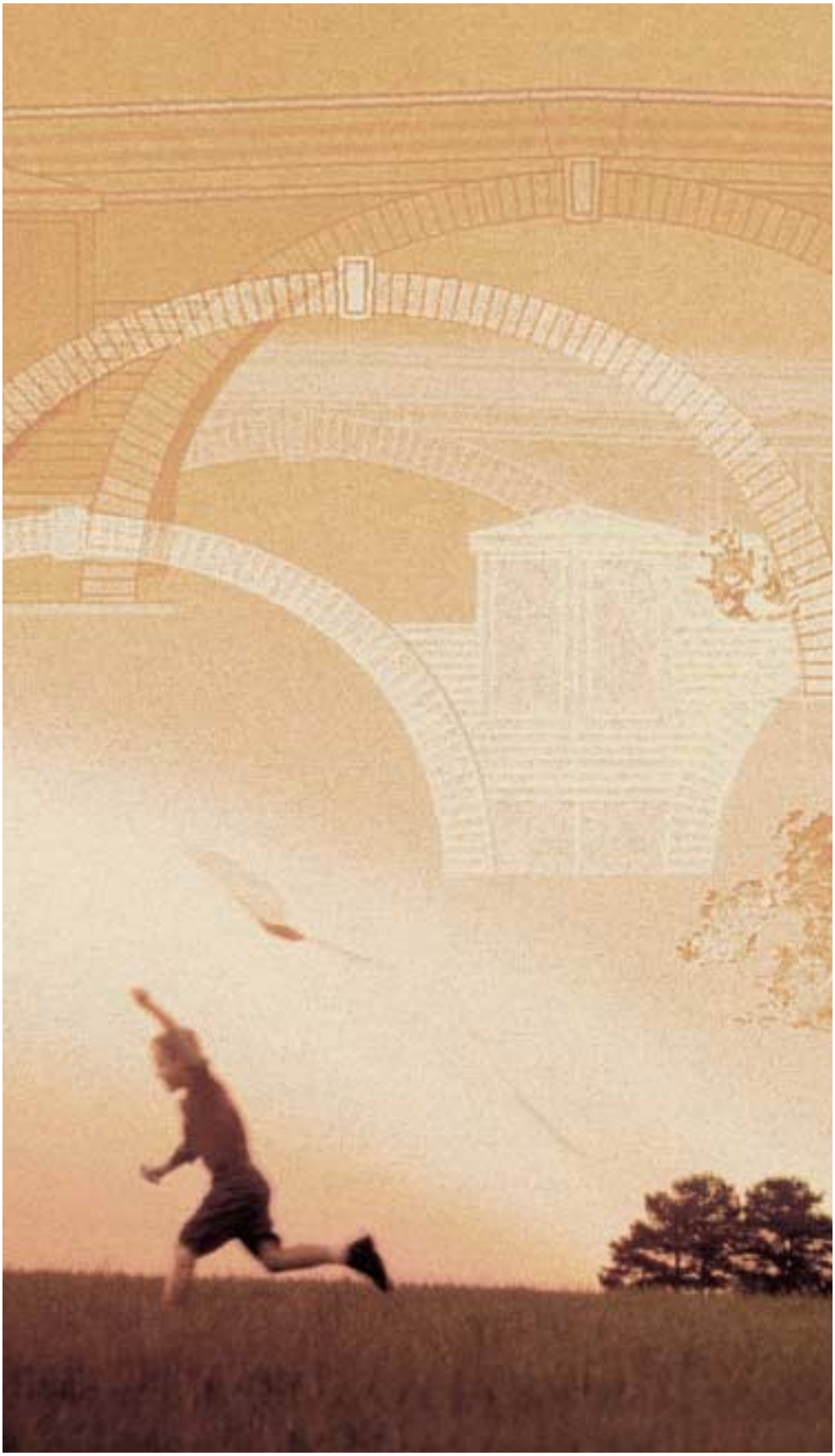

4 ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ

Σταθερές τιμές

Πρωταρχικός στόχος του Ευρωσυστήματος είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του ευρώ, δηλαδή η προστασία της αγοραστικής δύναμης του ευρώ. Η διασφάλιση σταθερών τιμών είναι η σημαντικότερη συμβολή της νομισματικής πολιτικής στην επίτευξη ευνοϊκού οικονομικού περιβάλλοντος και υψηλού επιπέδου απασχόλησης. Τόσο ο πληθωρισμός όσο και ο αποπληθωρισμός μπορούν να αποδειχτούν εξαιρετικά επιζήμιοι για την κοινωνία, από οικονομική και κοινωνική άποψη.

Το Ευρωσύστημα, χωρίς να παραγνωρίζει τον πρωταρχικό του στόχο της σταθερότητας των τιμών, στηρίζει επιπλέον τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και ενεργεί σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας της ανοικτής αγοράς, όπως ορίζεται στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Συνθηκη για την ιδρυση της Ευρωπαϊκης Κοινοτητας, Αποσπασμα απο το αρθρο 105

HOVEDMÅLET FOR ESCB ER AT FASTHOLDE PRISSTABILITET.

DAS VORRANGIGE ZIEL DES ESZB IST ES, DIE PREISSTABILITÄT ZU GEWÄHRLEISTEN.

ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΣΚΤ ΕΙΝΑΙ Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ.

THE PRIMARY OBJECTIVE OF THE ESCB SHALL BE TO MAINTAIN PRICE STABILITY.

EL OBJETIVO PRINCIPAL DEL SEBC SERÁ MANTENER LA ESTABILIDAD DE PRECIOS.

L'OBJECTIF PRINCIPAL DU SEBC EST DE MAINTENIR LA STABILITÉ DES PRIX.

L'OBIETTIVO PRINCIPALE DEL SEBC È IL MANTENIMENTO DELLA STABILITÀ DEI PREZZI.

HET HOOFDDOEL VAN HET ESCB IS HET HANDHAVEN VAN PRIJSSTABILITEIT.

O OBJECTIVO PRIMORDIAL DO SEBC É A MANUTENÇÃO DA ESTABILIDADE DOS PREÇOS.

EKPJ:N ENSISIJAISENA TAVOITTEENA ON PITÄÄ YLLÄ HINTATASON VAKAUTTA.

HUVUDMÅLET FÖR ECBS SKALL VARA ATT UPPRÄTTHÅLLA PRISSTABILITET.

Για να είναι σε θέση οι πολίτες να αξιολογήσουν με μεγαλύτερη ευκολία την επιτυχία της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, η ΕΚΤ έχει ορίσει με ακρίβεια τον πρωταρχικό της στόχο. Η σταθερότητα των τιμών έχει οριστεί ως η ετήσια αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή με ρυθμό χαμηλότερο του 2%.

Είναι ευρέως γνωστό ότι, βραχυπρόθεσμα, η εξέλιξη των τιμών δεν είναι δυνατό να ελεγχθεί πλήρως από τη νομισματική πολιτική, διότι χρειάζεται χρόνος έως ότου οι πράξεις νομισματικής πολιτικής οδηγήσουν σε μεταβολή του επιπέδου των τιμών. Βραχυπρόθεσμα, οι τιμές επηρεάζονται από διάφορους άλλους παράγοντες, όπως οι διακυμάνσεις στις τιμές των πρώτων υλών ή οι αλλαγές στην έμμεση φορολογία. Επομένως, ο στόχος είναι να διατηρηθεί ένα σταθερό επίπεδο τιμών μεσοπρόθεσμα. Τυχόν εποχικές διακυμάνσεις και άλλα εξαιρετικά βραχυπρόθεσμα φαινόμενα δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι σηματοδοτούν απόκλιση από το στόχο της σταθερότητας των τιμών.

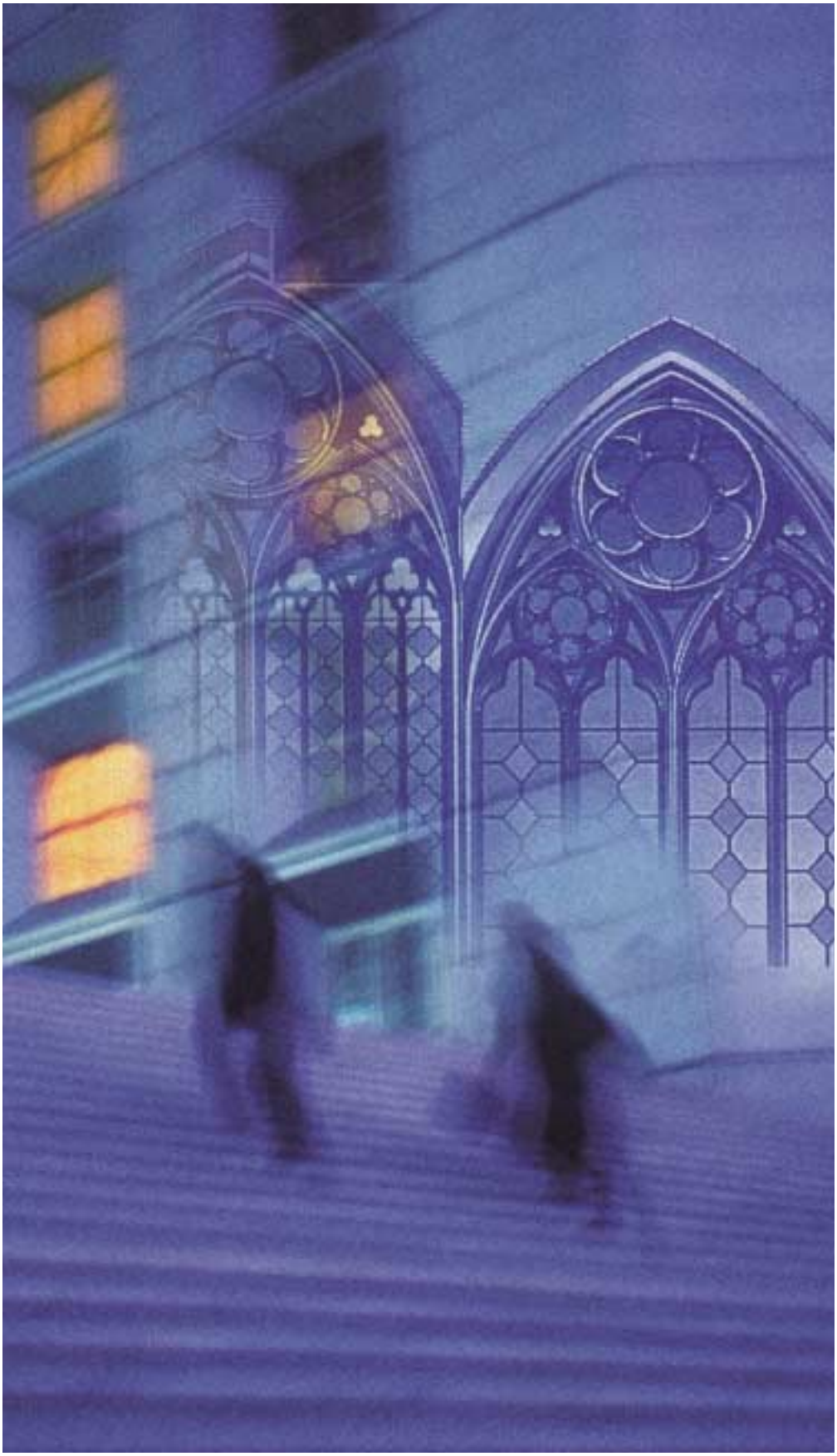

5 ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

Η θέση της ΕΚΤ

Η ανεξαρτησία αποτελεί παράγοντα ζωτικής σημασίας για την επιτυχή λειτουργία κάθε κεντρικής τράπεζας. Σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Ευρωσύστημα απολαύει πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του: ούτε η ΕΚΤ ούτε οι εθνικές κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος ούτε κανένα μέλος των οργάνων λήψεως αποφάσεων των εν λόγω οργανισμών, μπορεί να ζητεί ή να δέχεται υποδείξεις από οποιονδήποτε άλλο οργανισμό. Τα κοινοτικά όργανα και οργανισμοί, καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρούν την αρχή αυτή και να μην επιδιώκουν να επηρεάζουν τα μέλη των οργάνων λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών.

Το Ευρωσύστημα διαθέτει όλα τα μέσα και τις αρμοδιότητες που απαιτούνται για την άσκηση μιας αποτελεσματικής νομισματικής πολιτικής. Το Ευρωσύστημα δεν χορηγεί δάνεια σε κοινοτικά όργανα ή δημόσιους φορείς, γεγονός που το προφυλάσσει περαιτέρω από πολιτικές παρεμβάσεις.

Η ΕΚΤ διαθέτει το δικό της προϋπολογισμό, ανεξάρτητο από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Με τον τρόπο αυτό, η διοίκηση της ΕΚΤ διατηρεί την αυτονομία της έναντι των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας.

Το κεφάλαιο της ΕΚΤ δεν προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, αλλά έχει εγγραφεί και καταβληθεί από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Το μερίδιο συμμετοχής κάθε κράτους μέλους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν και στον πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας καθορίζει το ποσό της εγγραφής κάθε εθνικής κεντρικής τράπεζας.

Η θητεία των μελών των οργάνων λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ είναι μακρόχρονη, ενώ η απαλλαγή από τα καθήκοντά τους είναι δυνατή μόνο λόγω σοβαρού παραπτώματος ή ανικανότητας εκτέλεσης των καθηκόντων αυτών.

Σε διεθνές επίπεδο, ισχύουν ρυθμίσεις για την εκπροσώπηση της ΕΚΤ τόσο στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), έναν από τους κυριότερους παράγοντες του διεθνούς νομισματικού συστήματος, όσο και στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Η συμμετοχή της ΕΚΤ στις συνεδριάσεις των διεθνών αυτών οργανισμών έχει ως μοναδικό σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών, γεγονός που διασφαλίζει πλήρως την ανεξαρτησία της.

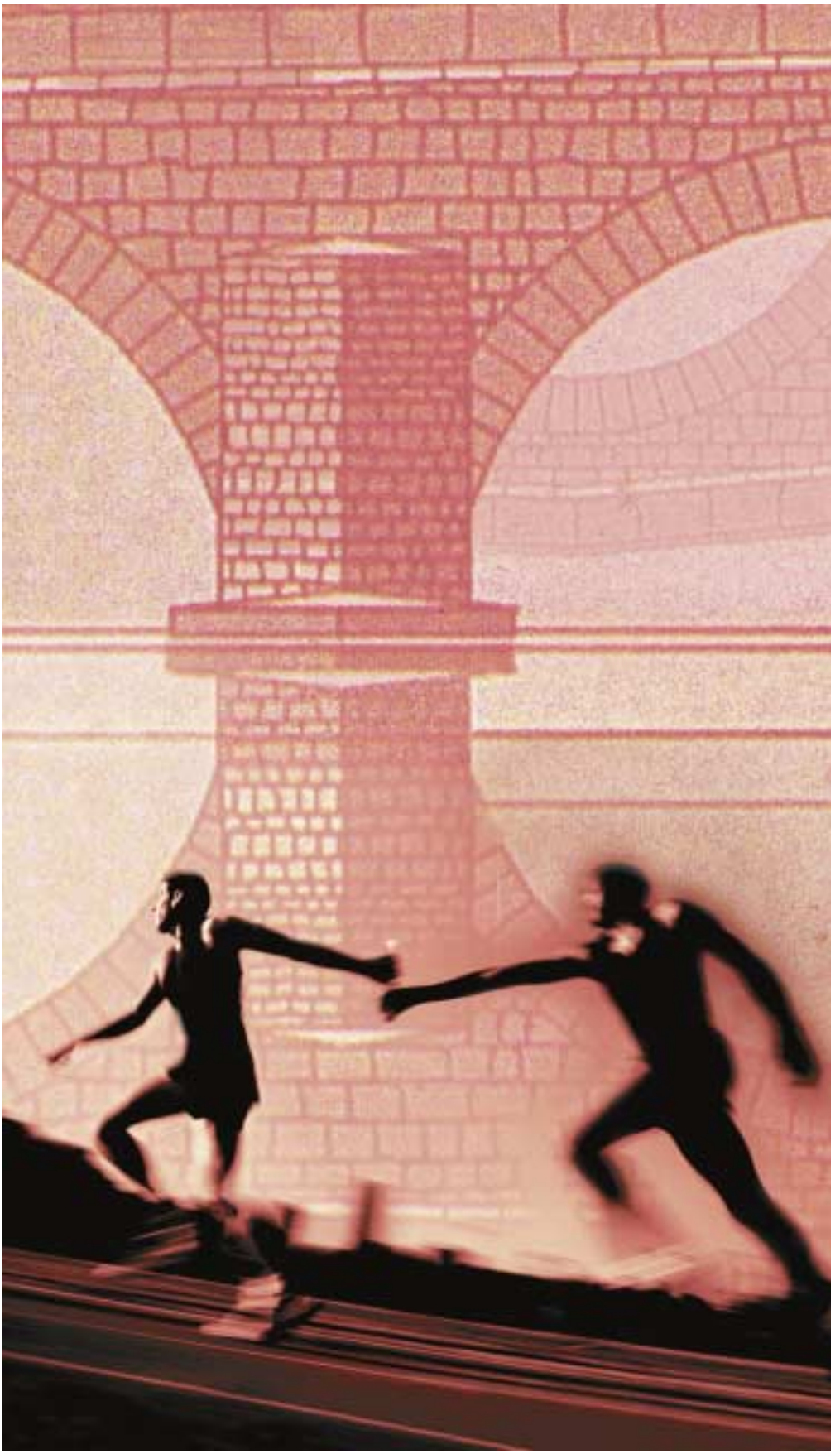

6 ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Αξιοπιστία και δημοκρατικός έλεγχος

Μια ανεξάρτητη κεντρική τράπεζα, για να διατηρήσει την αξιοπιστία της, πρέπει να αιτιολογεί με ειλικρίνεια και σαφήνεια τις ενέργειές της. Πρέπει επίσης να λογοδοτεί σε δημοκρατικά θεσμικά όργανα. Η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας επιβάλλει στην ΕΚΤ σαφείς υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων, χωρίς να καταστρατηγεί την ανεξαρτησία της.

Η ΕΚΤ δημοσιεύει κάθε εβδομάδα ενοποιημένη λογιστική κατάσταση του Ευρωσυστήματος, στην οποία εκτίθενται περιληπτικά οι νομισματικές και χρηματοοικονομικές συναλλαγές του Ευρωσυστήματος στη διάρκεια της εβδομάδας που προηγήθηκε. Η ΕΚΤ πρέπει να δημοσιεύει εκθέσεις σχετικά με τις δραστηριότητες του ΕΣΚΤ τουλάχιστον μία φορά κάθε τρίμηνο. Πρέπει επίσης να συντάσσει ετήσια έκθεση για τις εν λόγω δραστηριότητες και τη νομισματική πολιτική του προηγούμενου και του τρέχοντος έτους, την οποία καλείται να παρουσιάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο της ΕΕ, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Οι δημοσιεύσεις της ΕΚΤ διατίθενται κατόπιν αιτήματος, ενώ εμφανίζονται και στη σελίδα της ΕΚΤ στο Διαδίκτυο. Στη συγκεκριμένη σελίδα παρουσιάζεται κάθε είδους δημοσίευση της ΕΚΤ, καθώς και συνδέσεις με τις σελίδες των 15 εθνικών κεντρικών τραπεζών της ΕΕ.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να πραγματοποιήσει γενική συζήτηση σχετικά με την ετήσια έκθεση της ΕΚΤ. Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ και τα άλλα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής μπορούν, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή με δική τους πρωτοβουλία, να παρουσιάσουν τις απόψεις τους στις αρμόδιες επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Τέτοιου είδους ακροάσεις διεξάγονται συνήθως κάθε τρίμηνο.

Στην πραγματικότητα, η ΕΚΤ έχει δεσμευθεί να μην αρκεστεί στις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται στη Συνθήκη. Ο Πρόεδρος αιτιολογεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνέντευξη Τύπου, η οποία πραγματοποιείται αμέσως μετά την πρώτη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου κάθε μήνα. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις απόψεις του Διοικητικού Συμβουλίου για την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές για την εξέλιξη των τιμών δημοσιεύονται στο Μηνιαίο Δελτίο της ΕΚΤ, το οποίο διατίθεται και στις 11 επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δύναται να συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και του Γενικού Συμβουλίου, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου. Κατά κανόνα, η Επιτροπή εκπροσωπείται από τον αρμόδιο για οικονομικά και δημοσιονομικά θέματα Επίτροπο.

Μεταξύ της ΕΚΤ και του Συμβουλίου της ΕΕ υπάρχει μια σχέση αμοιβαιότητας. Αφενός, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της ΕΕ μπορεί να λάβει μέρος στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και του Γενικού Συμβουλίου της ΕΚΤ. Μπορεί να παρουσιάσει μια πρόταση προς εξέταση στο Διοικητικό Συμβούλιο, χωρίς όμως να έχει δικαίωμα ψήφου. Αφετέρου, ο Πρόεδρος της ΕΚΤ προσκαλείται στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ όταν το Συμβούλιο συζητά θέματα σχετικά με τους στόχους και τα καθήκοντα του ΕΣΚΤ. Εκτός από τις επίσημες και άτυπες συνεδριάσεις του Συμβουλίου ECOFIN (το οποίο αποτελείται από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών της ΕΕ), ο Πρόεδρος συμμετέχει και στις συνεδριάσεις της Ομάδας Ευρώ (στις οποίες συμμετέχουν οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών των χωρών της ζώνης του ευρώ). Οι διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών παρίστανται στις άτυπες συνεδριάσεις του Συμβουλίου ECOFIN.

Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες της ΕΕ εκπροσωπούνται επίσης στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, ένα συμβουλευτικό κοινοτικό όργανο, το οποίο ασχολείται με ένα ευρύ φάσμα ευρωπαϊκών θεμάτων οικονομικής πολιτικής.

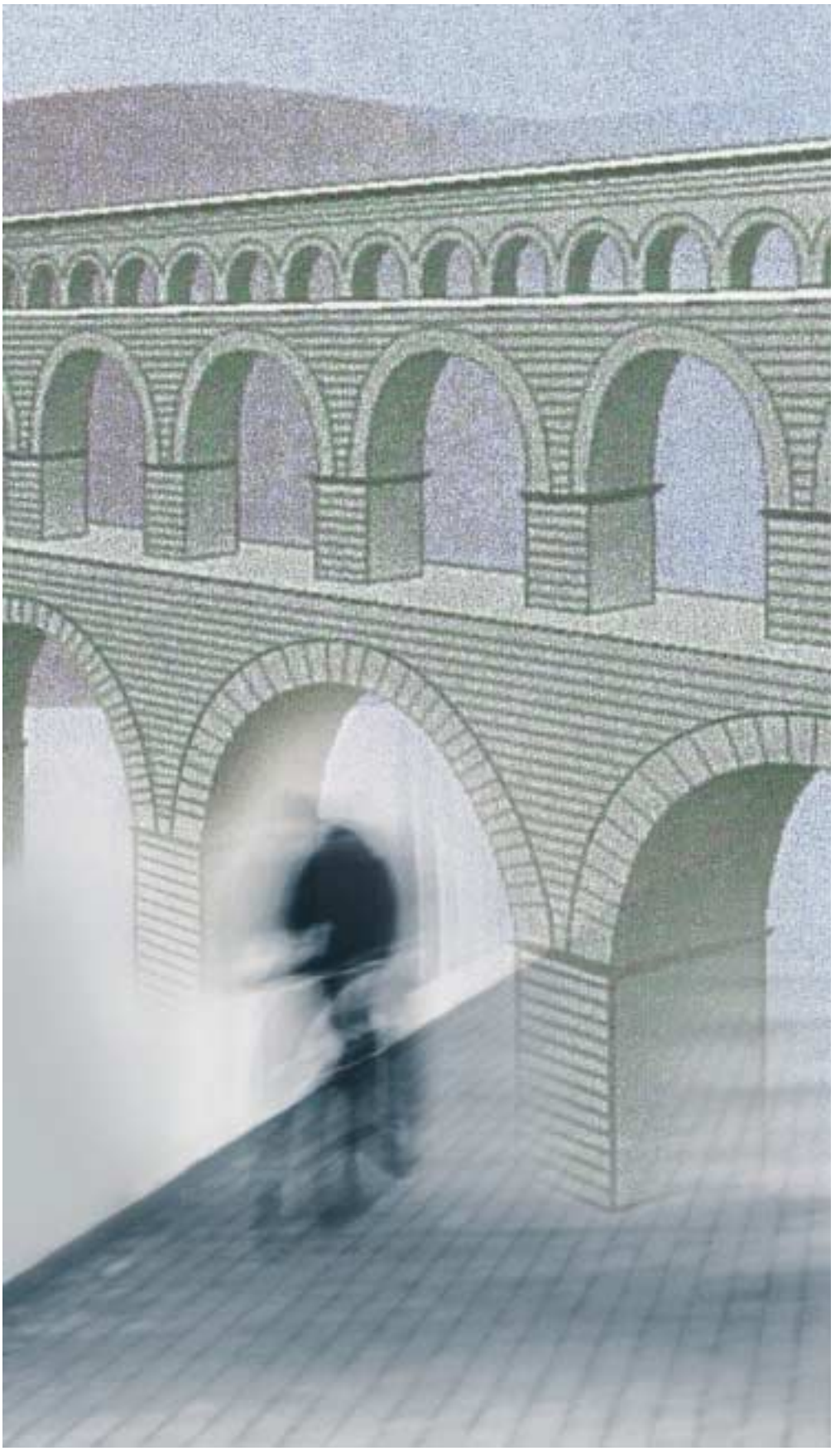

7

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στρατηγική και μέσα

Ο συγκεκριμένος τρόπος με τον οποίο η ΕΚΤ προσπαθεί να επιτύχει τον πρωταρχικό της στόχο, τη διατήρηση δηλαδή της σταθερότητας των τιμών, αποτυπώνεται σε αυτό που αποκαλείται στρατηγική νομισματικής πολιτικής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει επιλέξει μια στρατηγική νομισματικής πολιτικής, η οποία διασφαλίζει στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη συνέχιση των στρατηγικών που ακολουθούσαν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες πριν από τη Νομισματική Ένωση. Ταυτόχρονα, με την καθιέρωση του ευρώ διαμορφώνεται μια εντελώς νέα κατάσταση, γεγονός που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη χάραξη της νομισματικής πολιτικής.

Η στρατηγική βασίζεται σε δύο πυλώνες.

Ο πρώτος πυλώνας

Πρωταγωνιστικός ρόλος του χρήματος. Ο ρόλος αυτός επισημαίνεται από την ανακοίνωση μιας τιμής αναφοράς για την αύξηση της προσφοράς χρήματος με την ευρεία έννοια, καθώς ο πληθωρισμός μπορεί εν τέλει να θεωρηθεί ως το αποτέλεσμα της ύπαρξης άφθονου χρήματος το οποίο διατίθεται για μια περιορισμένη ποσότητα αγαθών και υπηρεσιών. Το νομισματικό μέγεθος Μ3 υπολογίζεται με την άθροιση των μετρητών σε κυκλοφορία, των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα (και σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα), καθώς και των βραχυπρόθεσμων έντοκων τίτλων που εκδίδουν τα εν λόγω ιδρύματα. Η τιμή αναφοράς για τον ετήσιο ρυθμό αύξησης του νομισματικού μεγέθους Μ3 (από το 1999: 4½%) έχει ως στόχο να βοηθήσει το Διοικητικό Συμβούλιο να αναλύει και να παρουσιάζει τις πληροφορίες που περιέχονται στα νομισματικά μεγέθη με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποτελούν μια συνεκτική και αξιόπιστη καθοδήγηση για τη νομισματική πολιτική του.

Ο δεύτερος πυλώνας

Μια αξιολόγηση σε ευρεία βάση των προοπτικών για τη μελλοντική εξέλιξη των τιμών και των κινδύνων διατάραξης της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του ευρώ. Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται με τη χρήση ενός ευρέος φάσματος οικονομικών δεικτών, οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη μελλοντική εξέλιξη των τιμών. Παραδείγματα τέτοιων δεικτών είναι οι μισθοί, η συναλλαγματική ισοτιμία, τα μακροπρόθεσμα επιτόκια, διάφορα μεγέθη οικονομικής δραστηριότητας, οι δείκτες δημοσιονομικής πολιτικής, οι δείκτες τιμών και κόστους και έρευνες που αφορούν τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές.

Γενικά, ο συνδυασμός των δύο πυλώνων της στρατηγικής της ΕΚΤ εξασφαλίζει ότι οι νομισματικές, χρηματοοικονομικές και οικονομικές εξελίξεις είναι αντικείμενο προσεκτικής παρακολούθησης και ανάλυσης. Η ενδελεχής αυτή ανάλυση δίνει στην ΕΚΤ τη δυνατότητα να διαμορφώνει τα επιτόκιά της στο επίπεδο εκείνο όπου εξυπηρετείται καλύτερα η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την αγοραστική δύναμη του ευρώ, η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ στηρίζει ταυτόχρονα και την εξωτερική αξία του ευρώ, όπως αυτή μετράται με τη συναλλαγματική του ισοτιμία έναντι άλλων νομισμάτων. Ωστόσο, η συναλλαγματική ισοτιμία δεν αποτελεί αυτή καθεαυτή στόχο της νομισματικής πολιτικής.

Προκειμένου να πραγματοποιήσει τον πρωταρχικό στόχο της διατήρησης της σταθερότητας των τιμών, το Ευρωσύστημα διαθέτει μια σειρά μέσων νομισματικής πολιτικής. Σκοπός τους είναι να επηρεάζουν τα επιτόκια της αγοράς, να διαχειρίζονται τη ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα και να επισημαίνουν τη γενική κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής. Η νομισματική πολιτική διαμορφώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, αλλά εφαρμόζεται, κατά κύριο λόγο, με αποκεντρωτικό τρόπο, καθώς οι περισσότερες πράξεις διενεργούνται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

Τα σημαντικότερα μέσα

Οι πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης χρησιμοποιούνται για να προσφέρουν επαρκή ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα και να σηματοδοτούν το γενικό προσανατολισμό της νομισματικής πολιτικής. Οι εν λόγω πράξεις διενεργούνται μία φορά την εβδομάδα και έχουν διάρκεια δύο εβδομάδων.

Οι πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης είναι επίσης συναλλαγές για την παροχή ρευστότητας, αλλά διενεργούνται σε μηνιαία βάση και έχουν διάρκεια τριών μηνών.

Επιπλέον, η ΕΚΤ προσφέρει δύο πάγιες διευκολύνσεις οι οποίες αποβλέπουν στην παροχή και την απορρόφηση ρευστότητας μίας ημέρας. Τα επιτόκια των πάγιων αυτών διευκολύνσεων διαμορφώνουν τα όρια εντός των οποίων κινούνται τα επιτόκια μίας ημέρας της αγοράς.

- Η διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης επιτρέπει στους αντισυμβαλλόμενους (δηλαδή, σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως τράπεζες) να αποκτούν ρευστότητα μίας ημέρας από το Ευρωσύστημα έναντι κατάλληλων περιουσιακών στοιχείων.
- Η διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων επιτρέπει στους αντισυμβαλλόμενους να πραγματοποιούν καταθέσεις μίας ημέρας στο Ευρωσύστημα.

Οι πράξεις εξομάλυνσης των βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας διενεργούνται σε ειδικές περιπτώσεις, με στόχο τη διαχείριση της ρευστότητας στην αγορά και τη διαμόρφωση των επιτοκίων. Πιο συγκεκριμένος στόχος είναι η εξομάλυνση των συνεπειών στα επιτόκια από απροσδόκητες διακυμάνσεις της ρευστότητας στην αγορά.

Η υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών που έχει επιβάλει η ΕΚΤ στα πιστωτικά ιδρύματα αποσκοπεί στη σταθεροποίηση της ζήτησης χρήματος κεντρικής τράπεζας. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να διατηρεί ένα ορισμένο ποσοστό των καταθέσεων των πελατών του σε κάποιο λογαριασμό καταθέσεων στο Ευρωσύστημα. Αυτό με τη σειρά του σταθεροποιεί τα επιτόκια της χρηματαγοράς.

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ
Πράξεις αναχρηματοδότησης
Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης
Πράξεις εξομάλυνσης των βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων
Ελάχιστα αποθεματικά
ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ
Πιστώσεις και δάνεια
Καταθέσεις
ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
= Ροή της ρευστότητας

Ο κεντρικός άξονας της ενιαίας χρηματαγοράς της ζώνης του ευρώ είναι το σύστημα μεταφοράς κεφαλαίων, γνωστό ως TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system - Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων σε Συνεχή Χρόνο). Το TARGET συνδέει μεταξύ τους τα 15 εθνικά συστήματα πληρωμών – ένα για κάθε κράτος μέλος της ΕΕ – και το μηχανισμό πληρωμών της ΕΚΤ. Αυτό καθιστά δυνατή τη μεταφορά μεγάλων χρηματικών ποσών μεταξύ τραπεζικών λογαριασμών από τη μια άκρη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην άλλη μέσα σε λίγα λεπτά, αν όχι δευτερόλεπτα.

Το σύστημα TARGET, το οποίο έχει διευκολύνει την ανάπτυξη μιας ενιαίας χρηματαγοράς στην Ευρώπη, επεξεργάζεται καθημερινά διασυνοριακές πληρωμές συνολικής αξίας άνω των 450 δισεκατομμυρίων ευρώ. Εάν σε αυτά προστεθούν και οι εγχώριες πληρωμές, το ποσό υπερβαίνει το 1,5 τρισεκατομμύριο ευρώ. Το σύστημα TARGET έχει αποδειχτεί ένας ασφαλής και αξιόπιστος μηχανισμός και αποτελεί σήμερα το σημαντικότερο σύστημα πληρωμών στην Ευρώπη και ένα από τα τρία μεγαλύτερα σε παγκόσμια κλίμακα.

target

ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΑΧΕΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΕΧΗ ΧΡΟΝΟ

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Ερμηνεία βασικών εννοιών

Αποπληθωρισμός: διαδικασία κατά την οποία μειώνεται διαρκώς το γενικό επίπεδο των τιμών για μακρά χρονική περίοδο. Σε περίπτωση που προβλέπεται περαιτέρω πτώση των τιμών, οι υποψήφιοι αγοραστές ενδέχεται να καθυστερήσουν την απόκτηση αγαθών εν αναμονή των χαμηλότερων μελλοντικών τιμών. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω πτώση των τιμών και τελικά σε ύφεση της οικονομικής δραστηριότητας. Η πτώση των τιμών σε ορισμένους τομείς της οικονομίας, λόγω της τεχνολογικής προόδου ή της αύξησης του ανταγωνισμού, δεν θα πρέπει να θεωρείται ένδειξη αποπληθωρισμού.

Γενικό Συμβούλιο: ένα από τα τρία όργανα λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ. Απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της ΕΚΤ και τους διοικητές των 15 εθνικών κεντρικών τραπεζών της ΕΕ.

Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ): διεθνής οργανισμός με έδρα την Ουάσιγκτον και 184 μέλη (2002). Ιδρύθηκε το 1946 για να προωθήσει τη διεθνή συνεργασία σε νομισματικά θέματα και τη σταθερότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών, να ενισχύσει την οικονομική ανάπτυξη, να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο απασχόλησης και να βοηθήσει τις χώρες μέλη του να διορθώσουν τυχόν ανισορροπίες στο ισοζύγιο πληρωμών.

Διοικητικό Συμβούλιο: το ανώτατο όργανο λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ. Απαρτίζεται από όλα τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών της ΕΕ που έχουν υιοθετήσει το ευρώ.

ECOFIN: βλ. **Συμβούλιο της ΕΕ**.

Εκτελεστική Επιτροπή: ένα από τα τρία όργανα λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ. Απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της ΕΚΤ και τέσσερα άλλα μέλη.

Ευρώ: η ονομασία του ευρωπαϊκού νομίσματος που υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη σύνοδο της Μαδρίτης στις 15 και 16 Δεκεμβρίου 1995. Χρησιμοποιείται αντί του όρου ECU.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων): το θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που μεριμνά για την εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, διαμορφώνει τις κοινοτικές πολιτικές, προτείνει κοινοτικά νομοθετικά μέτρα και έχει δικαιοδοσίες σε συγκεκριμένους τομείς. Στον τομέα της οικονομικής πολιτικής, η Επιτροπή προτείνει γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την οικονομική πολιτική στην Κοινότητα και υποβάλλει εκθέσεις στο Συμβούλιο της ΕΕ σχετικά με τις οικονομικές εξελίξεις και την οικονομική πολιτική των κρατών μελών. Παρακολουθεί τα δημόσια οικονομικά στο πλαίσιο της πολυμερούς εποπτείας και υποβάλλει εκθέσεις προς το Συμβούλιο της ΕΕ. Αποτελείται από 20 μέλη, δηλ. δύο εκπροσώπους από τη Γερμανία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο και έναν εκπρόσωπο από καθένα από τα λοιπά κράτη μέλη.

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ): ιδρύθηκε την 1η Ιουνίου 1998 και εδρεύει στη Φραγκφούρτη. Η ΕΚΤ έχει τη δική της νομική προσωπικότητα. Εξασφαλίζει ότι τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στο Ευρωσύστημα και στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) εκτελούνται είτε από την ίδια την ΕΚΤ είτε από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: αποτελείται από 626 εκπροσώπους των πολιτών των κρατών μελών της ΕΕ. Είναι τμήμα της νομοθετικής λειτουργίας, οι δικαιοδοσίες του όμως διαφοροποιούνται ανάλογα με τις διαδικασίες με τις οποίες θεσπίζεται το δίκαιο της ΕΕ. Στο πλαίσιο της ΟΝΕ, το Κοινοβούλιο έχει κυρίως συμβουλευτικές αρμοδιότητες. Ωστόσο, η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας θεσπίζει ορισμένες διαδικασίες για τη δημοκρατική λογοδοσία της ΕΚΤ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης, γενική συζήτηση σχετικά με τη νομισματική πολιτική, ακροάσεις ενώπιον των αρμόδιων κοινοβουλευτικών επιτροπών).

Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα (ΕΝΙ): Το ΕΝΙ ήταν προσωρινό ίδρυμα που δημιουργήθηκε κατά την έναρξη του Δεύτερου Σταδίου της ΟΝΕ (1η Ιανουαρίου 1994). Τα κυριότερα καθήκοντα του ΕΝΙ ήταν να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των κεντρικών τραπεζών και το συντονισμό των νομισματικών πολιτικών και να αναλάβει τις αναγκαίες προετοιμασίες για το Τρίτο Στάδιο της ΟΝΕ. Το ΕΝΙ έπαψε να υφίσταται την 1η Ιουνίου 1998.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο: Παρέχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση την απαραίτητη ώθηση για την ανάπτυξή της και καθορίζει τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις της. Απαρτίζεται από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών και τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
(βλ. και **Συμβούλιο της ΕΕ**).

Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ): αποτελείται από την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες και των 15 κρατών μελών της ΕΕ.

Ευρωσύστημα: αποτελείται από την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της ΕΕ που υιοθέτησαν το ευρώ στο Τρίτο Στάδιο της ΟΝΕ.

Κεντρική τράπεζα: ίδρυμα στο οποίο έχει ανατεθεί – με νομική πράξη – η ευθύνη για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής σε μία συγκεκριμένη περιοχή.

Κριτήρια σύγκλισης: δέσμη οικονομικών προϋποθέσεων, τις οποίες πρέπει να πληρούν τα κράτη μέλη της ΕΕ, προκειμένου να συμμετάσχουν στη ζώνη του ευρώ. Αυτά τα κριτήρια –που συχνά αναφέρονται ως κριτήρια του Μάαστριχτ– αφορούν την επίτευξη χαμηλού πληθωρισμού, υγιών δημόσιων οικονομικών, σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς και χαμηλών και σταθερών επιτοκίων. Περιγράφονται στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στα πρωτόκολλα που έχουν προσαρτηθεί σε αυτήν.

Κριτήρια του Μάαστριχτ: βλ. **Κριτήρια σύγκλισης**.

M3: το ευρύ νομισματικό μέγεθος M3 περιλαμβάνει, σύμφωνα με τον ορισμό που έχει δώσει η ΕΚΤ, το νόμισμα σε κυκλοφορία συν τις εξής απαιτήσεις κατοίκων της ζώνης του ευρώ (εκτός της κεντρικής κυβέρνησης) οι οποίες αντιστοιχούν σε υποχρεώσεις των ιδρυμάτων που εκδίδουν χρήμα: καταθέσεις μίας ημέρας, καταθέσεις με συμφωνημένη διάρκεια έως δύο ετών, καταθέσεις υπό προειδοποίηση έως τριών μηνών, συμφωνίες επαναγοράς, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων της χρηματαγοράς και τίτλους της χρηματαγοράς και χρεόγραφα διάρκειας έως δύο ετών. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ανακοινώσει τιμή αναφοράς για την αύξηση του M3.

Νομισματική πολιτική: ενέργειες που αναλαμβάνει μια κεντρική τράπεζα, χρησιμοποιώντας όποια μέσα διαθέτει, προκειμένου να επιτύχει τους στόχους της (π.χ. τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών).

Νομισματικό μέγεθος (π.χ. M1, M2, M3): το νόμισμα σε κυκλοφορία συν τα ανεξόφλητα υπόλοιπα ορισμένων υποχρεώσεων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν υψηλό βαθμό ρευστότητας με ευρεία έννοια.

Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή (ΟΔΕ): συμβουλευτικό κοινοτικό όργανο που ιδρύθηκε κατά την έναρξη του Τρίτου Σταδίου της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Τα κράτη μέλη της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) διορίζουν από δύο το πολύ μέλη της ΟΔΕ.

Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ): Η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας περιγράφει τη διαδικασία για την επίτευξη της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης σε τρία στάδια. Το Πρώτο Στάδιο της ΟΝΕ άρχισε τον Ιούλιο του 1990 και έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1993. Χαρακτηρίστηκε κυρίως από την κατάργηση όλων των εσωτερικών φραγμών στην ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Δεύτερο Στάδιο της ΟΝΕ άρχισε την 1η Ιανουαρίου 1994. Προέβλεψε, μεταξύ άλλων, την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος (ΕΝΙ), την απαγόρευση χρηματοδότησης του δημόσιου τομέα από τις κεντρικές τράπεζες και την αποφυγή υπερβολικών δημόσιων ελλειμμάτων. Το Τρίτο Στάδιο άρχισε την 1η Ιανουαρίου 1999 με την εκχώρηση της αρμοδιότητας για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής στο Ευρωσύστημα, τον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών μεταξύ των νομισμάτων των συμμετεχόντων κρατών μελών της ΕΕ και την εισαγωγή του ευρώ.

Ομάδα Ευρώ: άτυπη συνάντηση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών των κρατών μελών της ΕΕ που συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ. Κατά τις συνεδριάσεις της Ομάδας Ευρώ οι Υπουργοί συζητούν ζητήματα σχετικά με τις κοινές τους αρμοδιότητες όσον αφορά το ενιαίο νόμισμα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) καλούνται να συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις. Η Ομάδα Ευρώ συνεδριάζει συνήθως αμέσως πριν από την κανονική συνεδρίαση του ECOFIN.

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ): Ο ΟΟΣΑ (με έδρα το Παρίσι) ιδρύθηκε το 1961 για να διαδεχθεί τον Οργανισμό Ευρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας (ΟΕΟΣ). Περιλαμβάνει 29 χώρες μέλη (2001) και είναι ένας οργανισμός που, κατά κύριο λόγο, παρέχει στις κυβερνήσεις ένα βήμα συζήτησης, χάραξης και τελειοποίησης της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής.

Πιστωτικό ίδρυμα: «επιχείρηση, η δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στο να δέχεται καταθέσεις από το κοινό ή άλλα επιστρεπτέα κεφάλαια και να χορηγεί πιστώσεις για λογαριασμό της» (Άρθρο 1 της Πρώτης Τραπεζικής Συντονιστικής Οδηγίας (77/780/ΕΟΚ)). Οι τράπεζες και τα ταμιευτήρια αποτελούν τους πιο διαδεδομένους τύπους πιστωτικών ιδρυμάτων.

Πληθωρισμός: σταδιακή μείωση της αξίας του χρήματος, η οποία γίνεται αντιληπτή από τη διαρκή αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών. (Βλ. επίσης **Αποπληθωρισμός** και **Σταθερότητα των τιμών**).

Πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας: πράξεις ανοικτής αγοράς που διενεργούνται εκτάκτως από το Ευρωσύστημα με σκοπό κυρίως την αντιμετώπιση απροσδόκητων διακυμάνσεων της ρευστότητας στην αγορά.

Πράξεις συναλλάγματος: αγορά ή πώληση συναλλάγματος. Στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος, αυτό σημαίνει αγορά ή πώληση άλλων νομισμάτων έναντι του ευρώ.

Ρευστότητα: η ευκολία και ταχύτητα με την οποία ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο μπορεί να μετατραπεί σε μετρητά ή να χρησιμοποιηθεί για την εξόφληση μιας υποχρέωσης. Τα μετρητά αποτελούν επομένως περιουσιακό στοιχείο με ιδιαίτερα υψηλό βαθμό ρευστότητας. Οι τραπεζικές καταθέσεις έχουν χαμηλότερο βαθμό ρευστότητας, όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκειά τους. Ο όρος «ρευστότητα» χρησιμοποιείται συχνά ως συνώνυμο του χρήματος.

Σταθερότητα των τιμών: η σταθερότητα των τιμών έχει οριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ως η ετήσια αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή με ρυθμό χαμηλότερο του 2%. Φαινόμενα παρατεινόμενου πληθωρισμού ή αποπληθωρισμού δεν είναι συμβατά με τον συγκεκριμένο ορισμό της σταθερότητας των τιμών.

Συμβούλιο της ΕΕ: όργανο αποτελούμενο από εκπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνήθως τους Υπουργούς που είναι αρμόδιοι για τα υπό συζήτηση θέματα (γι' αυτό συχνά αναφέρεται ως Συμβούλιο Υπουργών). Όταν συνέρχεται σε επίπεδο Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το Συμβούλιο της ΕΕ συχνά αναφέρεται ως Συμβούλιο ECOFIN.

Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας: Η Συνθήκη υπογράφηκε στη Ρώμη στις 25 Μαρτίου 1957 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1958. Ίδρυσε την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και συχνά αναφέρεται ως Συνθήκη της Ρώμης. Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση υπογράφηκε στο Μάαστριχτ (γι' αυτό συχνά αναφέρεται ως Συνθήκη του Μάαστριχτ) στις 7 Φεβρουαρίου 1992 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 1993. Τροποποίησε τη Συνθήκη της Ρώμης, η οποία αναφέρεται πλέον επισήμως ως Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση τροποποιήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, η οποία υπογράφηκε στις 2 Οκτωβρίου 1997 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 1999. Ομοίως, η Συνθήκη της Νίκαιας, η οποία αποτέλεσε την κατάληξη της Διακυβερνητικής Διάσκεψης του 2000 και υπογράφηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2001, θα τροποποιήσει περαιτέρω τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού κυρωθεί και τεθεί σε ισχύ.

TARGET **(Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων Σε Συνεχή Χρόνο):** σύστημα πληρωμών που αποτελείται από 15 εθνικά συστήματα διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (ΣΔΣΧ) και το μηχανισμό πληρωμών της ΕΚΤ. Τα συστήματα ΣΔΣΧ επεξεργάζονται και διακανονίζουν εντολές πληρωμής μία προς μία σε συνεχή χρόνο. Στο TARGET, τα εθνικά συστήματα ΣΔΣΧ συνδέονται μεταξύ τους, έτσι ώστε να πραγματοποιούνται διασυνοριακές μεταφορές κεφαλαίων αυθημερόν σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τρίτο Στάδιο: βλ. **Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ)**.

Υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών: η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων να τηρούν αποθεματικά στην κεντρική τράπεζα. Η υποχρέωση τήρησης ελάχιστων αποθεματικών για κάθε ίδρυμα υπολογίζεται ως ποσοστό των χρημάτων που έχουν κατατεθεί από τους (μη τραπεζικούς) πελάτες του συγκεκριμένου ιδρύματος.

Χρήμα: περιουσιακό στοιχείο αποδεκτό κατά κοινή ομολογία ως μέσο ανταλλαγών. Μπορεί να έχει, για παράδειγμα, τη μορφή κερμάτων ή τραπεζογραμματίων ή μονάδων αποθηκευμένων σε προπληρωμένη ηλεκτρονική κάρτα. Ακόμη και οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα εξυπηρετούν τους σκοπούς του χρήματος. Στην οικονομική θεωρία, το χρήμα επιτελεί τρεις διαφορετικές λειτουργίες: 1) ως λογιστική μονάδα, 2) ως μέσο πληρωμής και 3) ως μέσο αποθήκευσης αξίας. Η κεντρική τράπεζα είναι υπεύθυνη για την εκπλήρωση, κατά τον καλύτερο τρόπο, των ανωτέρω λειτουργιών, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών.

Χρηματαγορά: η αγορά στην οποία γίνεται άντληση, επένδυση και διαπραγμάτευση βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων και για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται χρηματοδοτικά μέσα που γενικά έχουν αρχική διάρκεια έως ενός έτους.

Διευθύνσεις

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
European Central Bank
Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Τηλ.: +49 69 1344-0
www.ecb.int

Αυστρία
Oesterreichische Nationalbank
Otto-Wagner-Platz 3
1090 Wien
Τηλ.: +43 1 40420-0
www.oenb.co.at

Βέλγιο
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique
de Berlaimontlaan 14
boulevard de Berlaimont 14
1000 Brussel
1000 Bruxelles
Τηλ.: +32 2 221 21 11
www.bnb.be

Γαλλία
Banque de France
39, rue Croix-des-Petits-Champs
75049 Paris Cedex 01
Τηλ.: +33 1 42 92 42 92
www.banque-france.fr

Γερμανία
Deutsche Bundesbank
Wilhelm-Epstein-Strasse 14
60431 Frankfurt am Main
Τηλ.: +49 69 95 66-1
www.bundesbank.de

Δανία
Danmarks Nationalbank
Havnegade 5
1093 København K
Τηλ.: +45 33 63 63 63
www.nationalbanken.dk

Ελλάδα
Τράπεζα της Ελλάδος
Ε. Βενιζέλου 21
10250 Αθήνα
Τηλ.: +30 10 320 1111
www.bankofgreece.gr

Ηνωμένο Βασίλειο
Bank of England
Threadneedle Street
London EC2R 8AH
Τηλ.: +44 20 7601 4444
www.bankofengland.co.uk

Ιρλανδία
Central Bank of Ireland
Dame Street
Dublin 2
Τηλ.: +353 1 671 6666
www.centralbank.ie

Ισπανία
Banco de España
Calle Alcalá 50
28014 Madrid
Τηλ.: +34 91 3385000
www.bde.es

Ιταλία
Banca d'Italia
Via Nazionale 91
00184 Roma
Τηλ.: +39 06 47921
www.bancaditalia.it

Κάτω Χώρες
De Nederlandsche Bank
Westeinde 1
1017 ZN Amsterdam
Τηλ.: +31 20 524 91 11
www.dnb.nl

Λουξεμβούργο
Banque centrale du Luxembourg
2, boulevard Royal
2983 Luxembourg
Τηλ.: +352 4774-1
www.bcl.lu

Πορτογαλία
Banco de Portugal
148, Rua do Comércio
1101 Lisboa
Τηλ.: +351 21 313 00 00
www.bportugal.pt

Σουηδία
Sveriges Riksbank
Brunkebergstorg 11
103 37 Stockholm
Τηλ.: +46 87 87 00 00
www.riksbank.se

Φινλανδία
Suomen Pankki
Snellmaninaukio
00101 Helsinki
Τηλ.: +358 9 1831
www.bof.fi

Έκδοση:
© Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)
Φραγκφούρτη, 2002

Καλλιτεχνική επιμέλεια και σχεδίαση:
Heimbüchel PR Kommunikation und Publizistik GmbH, Κολονία

Φωτογραφίες:
Claudio Hils
Martin Joppen
John van de Meent
Rob Meulemans
Marcus Thelen

Λιθογραφία:
Konzept Verlagsgesellschaft, Φραγκφούρτη

Εκτύπωση:
Kern & Birner GmbH & Co., Φραγκφούρτη

ISBN: 92-9181-326-5 (EL)

EL

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK
EUROPÄISCHE ZENTRALBANK
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
EUROPEAN CENTRAL BANK
BANCO CENTRAL EUROPEO
BANQUE CENTRALE EUROPÉENNE
AN BANC CEANNAIS EORPACH
BANCA CENTRALE EUROPEA
EUROPESE CENTRALE BANK
BANCO CENTRAL EUROPEU
EUROOPAN KESKUSPANKKI
EUROPEISKA CENTRALBANKEN